

Medezeggenschapsregeling

Inleiding

Ontstaan en visie

Ontstaan

Deze medezeggenschapsregeling is tot stand gekomen in een gezamenlijk traject van de lokale ouder/verwantenraden, de centrale cliënten/ouder/verwantenraad en PSW. Uitgangspunten bij de start van het traject in 2018 waren: behouden wat in de 'oude' medezeggenschap(structuur) goed is, verwerken van ontwikkelingen en knelpunten en voldoen aan de nieuwe Wmcz 2018. Een werkgroep bestaande uit ouders/verwanten, manager wonen (portefeuillehouder medezeggenschap) en stafmedewerker medezeggenschap heeft het traject begeleid.

Eigen regie

De medezeggenschapsregeling beschrijft de formele en informele (mede)zeggenschap op lokaal en centraal niveau. Uitgangspunt en basis van de zorg en ondersteuning door PSW is de eigen regie en individuele zeggenschap van de cliënt (en zijn/haar vertegenwoordigers). De eigen regie en zeggenschap zijn uitgewerkt in wensen, dromen, doelen en begeleidingsafspraken en vastgelegd in het individuele ondersteuningsplan. Dit is de basis van dagelijks meedenken, meepraten en meebeslissen over het eigen leven.

Visie

PSW is ontstaan vanuit vragen van cliënten en hun ouders en heeft (mede)zeggenschap en participatie van cliënten en ouders/verwanten vanaf het begin hoog in het vaandel staan en gestimuleerd. Werken in de driehoek is één van de pijlers van DE TAAK (de missie/visie) van PSW. Gezamenlijk onderhouden we een medezeggenschap die gebaseerd is op een open en kritische dialoog. Of er nu sprake is van formele medezeggenschap of niet, PSW wil altijd het gesprek aangaan met cliënten en hun ouders/verwanten over de zorg en ondersteuning met als doel deze verbeteren. De cultuur en visie van PSW op het gebied van (mede)zeggenschap/participatie zijn in deze regeling verwerkt.

Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018

De medezeggenschapsregeling van PSW is gebaseerd op de model medezeggenschapsregeling van de VGN, KansPlus en LSR (versie juni 2020) en is juridisch getoetst (januari 2021 en in oktober 2021 opnieuw ter toetsing van de aanpassingen die in de versie van oktober gedaan zijn). De Wmcz 2018 is een kaderwet: PSW kan er samen met de medezeggenschap de invulling aan geven die past bij de eigen situatie. PSW heeft die ruimte genomen in de overtuiging dat deze regeling bij PSW past en een gedegen basis is voor goede (mede)zeggenschap van cliënten en ouders/verwanten. Zo werkt PSW in principe met lokale ouder/verwantenraden per teamleider en niet per locatie zoals de Wmcz 2018 voorschrijft. De teamleider heeft een spilfunctie bij PSW. Een lokale ouder/verwantenraad heeft de rechten en plichten zoals de Wmcz 2018 die een cliëntenraad toedicht. Daarnaast zet PSW nadrukkelijk en gestructureerd in op inspraak/informele medezeggenschap. PSW doet dat in de vorm van onder andere bewonersoverleg, driehoekoverleg, klankbordgroepen en informele bijeenkomsten met cliënten en ouders/verwanten.

Inrichting (mede)zeggenschap PSW

Niveaus

PSW kent drie niveaus in de (mede)zeggenschap: individueel, lokaal en centraal.

Individueel niveau

Basis van de (mede)zeggenschap binnen PSW is de eigen regie van de cliënt en (waar van toepassing) zijn/haar vertegenwoordiger(s). Wensen, dromen, doelen en begeleidingsafspraken zijn vastgelegd in het ondersteuningsplan en elektronisch cliënten dossier (ECD). Het ondersteuningsplan wordt regelmatig geëvalueerd.

Lokaal niveau

Conform de Wmcz 2018 is de medezeggenschap bij PSW lokaal, dicht bij de leefwereld van de cliënten georganiseerd. PSW heeft daarvoor cliëntenraden, lokale ouder/verwantenraden en diverse inspraakvormen. Bij PSW Thuis, PSW Junior en PSW Werk is de (mede)zeggenschap vanwege het ambulante werken meer regionaal georganiseerd.

Centraal niveau

PSW heeft een centrale cliënten commissie (CCC) en een centrale ouder/verwantenraad (COVR). Beide behartigen de gemeenschappelijke belangen van de cliënten op stichtingsniveau.

Eigenheid sectoren

De medezeggenschapsregeling geldt voor heel PSW. De eigenheid van de verschillende sectoren binnen PSW en de reikwijdte van de Wmcz 2018 (Wet langdurige zorg en Jeugdwet) maken dat de concrete uitvoering per sector verschilt. Dit verschil is met name zichtbaar tussen de zorg en ondersteuning op basis van de Wet langdurige zorg (voornamelijk op de locaties van PSW) en Jeugdwet (locaties en ambulant) en de zorg en ondersteuning op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet en andere financieringsvormen (voornamelijk ambulante ondersteuning).

Noot

1.

De Wmcz 2018 gebruikt de term cliëntenraad. Deze cliëntenraad kan voor de wet bestaan uit cliënten en/of ouders/verwanten/vertegenwoordigers. PSW gebruikt de naam cliëntenraad alleen voor een cliëntenraad bestaande uit cliënten. Binnen PSW zijn niet overal cliëntenraden actief. Vandaar lees je vaker: “cliëntenraden (indien van toepassing)”. Voor de formele medezeggenschap door ouders/verwanten/vertegenwoordigers gebruikt PSW de termen lokale ouder/verwantenraad en centrale ouder/verwantenraad. Beide hebben de rechten en plichten zoals de Wmcz 2018 die een cliëntenraad toedicht.

2.

Daar waar over regio's gesproken wordt zijn dat:

Noord Limburg (NL).

Weert, Nederweert, Leudal (WNL) .

Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen, Roermond (MERR).

Medezeggenschapsregeling PSW

De medezeggenschapsregeling is opgesteld op basis van de model medezeggenschapsregeling voor de verstandelijk gehandicaptenzorg van de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN), het LSR (landelijk Steunpunt Medezeggenschap) en KansPlus (belangennetwerk verstandelijk gehandicapten). PSW heeft er zelf enkele paragrafen aan toegevoegd. Artikelen uit de modelregeling die niet van toepassing zijn op PSW zijn in deze regeling niet opgenomen. Deze regeling is opgesteld door PSW in samenwerking met een werkgroep van ouders/verwanten en juridisch getoetst aan de Wmcz 2018.

1.1 Begripsbepalingen

Zorgaanbieder: PSW

Cliënten: natuurlijke personen ten behoeve van wie PSW werkzaam is (omschrijving Wmcz 2018).

Ouders/verwanten: ouders, verwanten, wettelijk vertegenwoordigers of verzorgers van cliënten ten behoeve van wie PSW werkzaam is.

Lokale ouder/verwantenraad: benaming PSW voor een lokale cliëntenraad bestaande uit ouders/verwanten.

Cliëntenraad: benaming PSW voor een cliëntenraad bestaande uit alleen cliënten.

1.2 Instelling van lokale ouder/verwantenraad en centrale ouder/verwantenraad

De Wmcz 2018 is van toepassing op de Wet langdurige zorg en Jeugdwet. PSW stelt voor de cliënten van de woonbegeleidings- en dagbestedingscentra en van PSW Junior per teamleider een lokale ouder/verwantenraad in en op stichtingsniveau een centrale ouder/verwantenraad. Bij de woonlocaties vraagt PSW na of er behoefte is aan een lokale ouder/verwantenraad per locatie en zo nee, of ouders/verwanten akkoord gaan met de lokale ouder/verwantenraad per teamleider. Een lokale ouder/verwantenraad en cliëntenraad hebben de rechten zoals de Wmcz 2018 die een cliëntenraad toedicht. Daarnaast hanteert PSW andere vormen van (mede)zeggenschap. PSW Thuis en PSW Werk werken met klankbordgroepen (inspraak).

Een lokale ouder/verwantenraad en cliëntenraad behartigen de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van de locatie(s) waaraan ze zijn verbonden. De centrale ouder/verwantenraad behartigt de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van heel PSW.

1.3 Samenstelling lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad en centrale ouder/verwantenraad

Een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad en de centrale ouder/verwantenraad zijn representatief voor de cliënten voor wie de raad wordt ingesteld en in staat om de gemeenschappelijke belangen te behartigen. PSW heeft afzonderlijke raden voor cliënten (indien van toepassing) en ouders/verwanten.

1.3.1 Werving, selectie en benoeming

Alleen cliënten van PSW en hun ouders/verwanten kunnen deel uit maken van een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad en de centrale ouder/verwantenraad.

Lokaal is deelname aan een cliëntenraad of ouder/verwantenraad alleen mogelijk voor respectievelijk cliënten die ondersteuning van PSW krijgen in of vanuit de betreffende locatie

waarvoor de raad is ingesteld en voor ouders/verwanten waarvan het kind/verwant ondersteuning van PSW krijgt in of vanuit de betreffende locatie waarvoor de raad is ingesteld.

Voor de centrale ouder/verwantenraad geldt:

Voor Wonen en Dagbesteding dat kandidaatstelling alleen mogelijk is voor leden van een lokale ouder/verwantenraad van de betreffende sector en regio.

Voor PSW Junior dat kandidaatstelling mogelijk is voor leden van een lokale ouder/verwantenraad, waarbij gestreefd wordt naar vertegenwoordiging uit verschillende regio's.

Voor PSW Thuis en PSW Werk dat kandidaatstelling mogelijk is zonder lid te zijn van een klankbordgroep, waarbij gestreefd wordt naar vertegenwoordiging uit verschillende regio's.

Uitzonderingen op bovenstaande zijn: het tijdelijk kunnen benoemen van een (extern) technisch voorzitter voor de centrale ouder/verwantenraad en deelname aan een klankbordgroep door een direct betrokkene (netwerk) bij PSW Thuis en PSW Werk.

Bij een cliëntenraad geschiedt benoeming door cliëntenraad en PSW bij winst door meerderheid van stemmen na het houden van verkiezingen. Het aantal leden van een cliëntenraad is minimaal 3 en maximaal 9. Er wordt gestreefd naar een evenredige verdeling tussen huiskamers/groepen en locaties.

Een lokale ouder/verwantenraad bestaat uit zoveel leden als zich ouders/verwanten bij de lokale ouder/verwantenraad aanmelden met een minimum van 3. Er wordt gestreefd naar een evenredige verdeling tussen huiskamers/groepen en locaties. PSW werkt bij de lokale ouder/verwantenraden niet met een verkiezingsprocedure of profielschets. Betrokkenheid bij de cliënten en mee willen denken, praten en beslissen over de zorg en ondersteuning door PSW, voldoen. Van ouders/verwanten die toetreden tot een lokale ouder/verwantenraad wordt in het rooster van aftreden vastgelegd dat ze lid zijn (benoeming). PSW en lokale ouder/verwantenraad beslissen samen over deze benoeming. Toetreden tot een lokale ouder/verwantenraad is op elk moment mogelijk en niet afhankelijk van aftredende leden.

Als een ouder/verwantenraad gedurende 6 maanden minder dan 3 leden heeft, heft de ouder/verwantenraad zichzelf op. PSW start binnen een jaar na opheffing van de raad een wervings- en selectieprocedure om een nieuwe lokale ouder/verwantenraad in te stellen. PSW informeert cliënten en ouders/verwanten over de instelling van een (nieuwe) cliëntenraad/ lokale ouder/verwantenraad, nodigt hen uit lid te worden en verleent waar gevraagd zijn medewerking aan de werving van nieuwe leden.

Centraal

PSW is verantwoordelijk voor de vacaturestelling van de centrale ouder/verwantenraad.

Vacaturestelling voor leden is openbaar en geschiedt op basis van de samenstelling van de centrale ouder/verwantenraad in sectoren en regio's zoals hieronder vermeld. Vacaturestelling en benoeming geschieden op basis van een profielschets die door PSW is opgesteld in overleg met de centrale ouder/verwantenraad.

De centrale ouder/verwantenraad en PSW beoordelen bij een vacature allereerst of kandidaten aan de profielschets voldoen en daarmee benoembaar zijn. Vervolgens worden verkiezingen gehouden waaraan de benoembare kandidaten deelnemen. Gekozen kandidaten worden uiteindelijk op basis van de verkiezingsuitslag door PSW benoemd. Als de centrale ouder/verwantenraad en PSW van mening (blijven) verschillen of een kandidaat aan de profielschets voldoet, dan is de kandidaat niet benoembaar. Hierover wordt minimaal eenmaal onderling overleg gevoerd.

Het stemmen bij verkiezingen geschiedt schriftelijk door de lokale ouder/verwantenraden van de betreffende regio en sector. Een kandidaat wint bij meerderheid van stemmen. Bij PSW Thuis/PSW Werk is geen verkiezingsprocedure. Zijn er voor PSW Thuis/PSW Werk meerdere benoembare kandidaten dan houdt de centrale ouder/verwantenraad rekening met de verdeling van de zetels over de verschillende regio's. De centrale ouder/verwantenraad draagt die kandidaat ter benoeming aan PSW voor, die zijns aanzien hier het beste in past.

Is er slechts één benoembare kandidaat bij Wonen, Dagbesteding en PSW Junior, dan dienen de lokale ouder/verwantenraden van de betreffende sector en regio met meerderheid van stemmen met de kandidaat in te stemmen. Is er geen meerderheid van stemmen dan volgt een nieuwe vacaturestelling tot een kandidaat met instemming benoemd kan worden. Is er slechts één benoembare kandidaat bij PSW Thuis/PSW Werk, dan draagt de centrale ouder/verwantenraad die kandidaat ter benoeming aan PSW voor.

De samenstelling van de centrale ouder/verwantenraad (COVR) is als volgt:

Wonen (Wlz): 1 lid per regio.

Dagbesteding (Wlz) : 1 lid per regio.

Totaal 6 leden.

PSW Junior (Wlz en Jeugdwet): 2 leden

PSW Thuis (Sociaal Domein): 1 lid

PSW Werk (Sociaal Domein): 1 lid

Ook voor het sociaal domein wordt gestreefd naar vertegenwoordiging uit verschillende regio's.

De centrale ouder/verwantenraad heeft minimaal 6 en maximaal 10 leden.

1.3.2 Zittingstermijn

PSW hanteert voor de lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad, centrale cliënten commissie en centrale ouder/verwantenraad een zittingstermijn van 4 jaar. De zittingstermijn wordt bijgehouden in een rooster van aftreden. Voor cliëntenraden is eenmaal herkiesbaar stellen voor een nieuwe termijn mogelijk. Zijn er andere kandidaten in betreffende locatie dan worden verkiezingen georganiseerd. Voor lokale en centrale ouder/verwantenraad kunnen leden zich eenmaal voor een nieuwe termijn beschikbaar stellen.

Lokaal kunnen cliënten en ouders/verwanten langer dan twee termijnen lid zijn als er geen andere kandidaten vanuit de betreffende locatie voor opvolging zijn én als de cliëntenraad of lokale ouder/verwantenraad hiermee met een meerderheid van tweederde van de stemmen instemt.

Als een lid van de centrale ouder/verwantenraad beschikbaar is voor herbenoeming, beslist de centrale ouder/verwantenraad of diegene herbenoemd wordt. Bij einde zittingstermijn of einde lidmaatschap wordt tijdig gestart met de herverkiezing en/of werving.

1.3.3 Einde lidmaatschap

Het lidmaatschap van een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad, de centrale cliënten commissie en de centrale ouder/verwantenraad eindigt door:

- het verloop van de zittingstermijn
- opzegging van het lidmaatschap door het lid
- uitsluiten van deelname (na schorsing) door lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad, centrale cliënten commissie, centrale ouder/verwantenraad óf PSW*
- beëindiging van de zorgovereenkomst met PSW.

Voor leden van de centrale cliënten commissie en centrale ouder/verwantenraad kan ter overbrugging een uitwerktermijn van maximaal 4 maanden afgesproken worden.

***Schorsen en uitsluiten van deelname**

Een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad, de centrale cliënten commissie en de centrale ouder/verwantenraad en PSW kunnen een lid uitsluiten van deelname als een van genoemde raden óf PSW van mening is dat voortzetting van het lidmaatschap redelijkerwijs niet van de raad of PSW gevraagd kan worden. Dit kan bijvoorbeeld als er sprake is van structureel taken niet uitvoeren, ernstig bemoeilijken van de samenwerking, grensoverschrijdend gedrag of strafbare feiten. Een kritische opstelling in de raad is geen reden om een lid te schorsen of te ontslaan. Een besluit tot uitsluiten wordt pas genomen nadat de betrokkene met opgaaf van redenen is geschorst. De periode van schorsing is bedoeld om een oplossing te vinden om het lidmaatschap voort te zetten. Wordt deze oplossing niet gevonden dan wordt besloten het betreffende lid uit te sluiten van deelname aan de betreffende lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of de centrale ouder/verwantenraad. Als de lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of de centrale ouder/verwantenraad dit besluit neemt, is een meerderheid van tweederde van de stemmen vereist. Neemt PSW het besluit, dan wordt dit aan betreffende lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad medegedeeld.

1.3.4 Belangenverstremgeling

Een persoon met een structureel mogelijk tegenstrijdig belang van welke aard dan ook kan geen zitting hebben in een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad, of centrale ouder/verwantenraad. Dit is ter beoordeling van de betreffende raad en PSW.

Om (de schijn van) belangenverstremgeling te voorkomen en een brede vertegenwoordiging te borgen, geldt dat echtgenoten/partners en meerdere verwanten niet tegelijkertijd lid kunnen zijn van dezelfde lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of de centrale ouder/verwantenraad.

Om de (schijn van) belangenverstremgeling te voorkomen geldt dat medewerkers van PSW geen zitting kunnen hebben in een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad.

Ouders/verwanten die werkzaam zijn bij een andere zorgaanbieder kunnen in beginsel lid zijn van een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad bij PSW, tenzij er

sprake is van structureel tegenstrijdige belangen. Dit ter beoordeling van de betreffende raad en PSW.

Personen die een zakelijke relatie hebben met PSW (bijvoorbeeld leverancier of bouwbedrijf) kunnen in beginsel lid zijn van een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of de centrale ouder/verwantenraad, tenzij er sprake is van structureel tegenstrijdige belangen. Dit ter beoordeling van de betreffende raad en PSW.

Voor leden van een lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad voor wie op enig moment een evident tegenstrijdig persoonlijk belang speelt ten aanzien van een voorliggend advies of instemmingsverzoek, geldt dat zij zich in dat geval buiten de beraadslaging en besluitvorming van de raad zullen houden.

1.4 Begrijpelijke informatie

Cliënten en ouders/verwanten van informatie voorzien is de eerste stap in kunnen meedenken, meepraten en meebeslissen over de zorg en ondersteuning van PSW. PSW wil een transparante zorgaanbieder zijn, zowel in de reguliere zorg en ondersteuning als in de medezeggenschap. In de praktische uitwerking staat per sector kort beschreven hoe PSW in de algemene informatievoorziening naar cliënten en ouders/verwanten voorziet. Voor de medezeggenschap geldt:

PSW zorgt ervoor dat informatie voor de medezeggenschap begrijpelijk is. Informatie die niet als begrijpelijk wordt ervaren, wordt door PSW aangepast of toegelicht. Dit gebeurt zodanig dat er voldoende gelegenheid is voor een goede voorbereiding en/of om het gesprek aan te gaan.

PSW verstrekt de lokale ouder/verwantenraden, cliëntenraden en centrale ouder/verwantenraad tijdig en desgevraagd alle inlichtingen en gegevens die zij voor de vervulling van hun taak redelijkerwijs nodig hebben.

PSW brengt de medezeggenschapsregeling, alsmede een wijziging daarvan, op een daarvoor geschikte wijze onder de aandacht van cliënten en hun ouders/verwanten. Cliëntenraden en lokale ouder/verwantenraden dienen regelmatig de wensen en meningen van de betrokken cliënten en ouders/verwanten te inventariseren en hen te informeren over hun werkzaamheden en de resultaten daarvan. PSW dient hierbij waar nodig te ondersteunen. PSW stelt cliëntenraden, lokale ouder/verwantenraden en de centrale ouder/verwantenraad in de gelegenheid een vacature op een daarvoor geschikte wijze onder de aandacht te brengen van cliënten en ouders/verwanten en helpt hen daar desgevraagd bij.

Lokale ouder/verwantenraden en centrale ouder/verwantenraad worden geïnformeerd via de notulen van de centrale ouder/verwantenraad, mededelingen bestuurder en in voorbereiding op of tijdens overleg/bijeenkomsten. Cliëntenraden en centrale cliënten commissie worden geïnformeerd in voorbereiding op en tijdens vergaderingen, via het bewoners/deelnemersoverleg of anderszins.

Ouders/verwanten van cliënten die bij PSW in zorg komen, worden bij aanmelding of op enig moment daarna ingelicht over de medezeggenschapsregeling van PSW.

1.5 Bevoegdheden

Lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad en centrale ouder/verwantenraad zijn bevoegd om op eigen initiatief (ongevraagd) te adviseren over alle onderwerpen die van belang zijn voor de groep cliënten waarvoor ze zijn ingesteld. PSW besluit zo spoedig mogelijk of hij een ongevraagd advies zal volgen. PSW vraagt lokale ouder/verwantenraden, cliëntenraden en de centrale ouder/verwantenraad over voorgenomen besluiten advies (over onderwerpen uit artikel 7 van de Wmcz) of instemming (over onderwerpen uit artikel 8 van de Wmcz). De betreffende lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of de centrale ouder/verwantenraad geeft binnen een onderling afgesproken termijn zijn advies of instemming. PSW heeft de onderstaande verdeling van advies- en instemmingsrecht tussen lokaal en centraal gemaakt.

1.5.1 Centraal of lokaal advies- of instemmingsrecht?

Advies

1. PSW stelt de centrale ouder/verwantenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over ieder voorgenomen besluit ten aanzien van:

- a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
- b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
- c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
- d. een gehele of gedeeltelijke beëindiging dan wel een belangrijke uitbreiding van de zorgverlening;
- e. een belangrijke wijziging in de organisatie van de zorgverlening;
- f. een profielschets voor de benoeming van de leden van het toezichthoudend orgaan en de leden van het bestuur van de instelling;
- g. de vaststelling van de begroting en de jaarrekening van de instelling;
- h. het algemene huisvestingsbeleid van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, alsmede een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling waarin deze cliënten verblijven;
- i. de selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven.
- j. het aanwijzen van een Wet zorg en dwang functionaris.

2. Indien een voorgenomen besluit alleen van belang is voor een bepaalde locatie, stelt PSW, in afwijking van het eerste lid, niet de centrale ouder/verwantenraad, maar de lokale cliëntenraad (indien van toepassing) en lokale ouder/verwantenraad in de gelegenheid advies uit te brengen.

NB1: h. en i. zijn alleen van toepassing voor langdurig verblijf, bij PSW de sector Wonen.

NB2: PSW geeft i. in de regel vorm door deelname van cliënten en ouders/verwanten aan de selectieprocedure van een nieuwe teamleider.

Instemming

PSW heeft de instemming van de centrale ouder/verwantenraad voor elk door haar voorgenomen besluit inzake:

- a. de medezeggenschapsregeling, de regeling, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (klachtenregeling), alsmede andere voor cliënten geldende regelingen;
- b. een profielschets voor het benoemen van personen als bedoeld in artikel 15 van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (klachtenfunctionaris);
- c. de procedure voor het opstellen en bespreken van zorgplannen;
- d. het algemene beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne;
- e. het algemene beleid ter zake van de toelating van cliënten tot de zorgverlening en beëindiging daarvan;
- f. het algemene beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, indien het een instelling betreft waarin cliënten gedurende het etmaal kunnen verblijven;
- g. een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven;
- h. de inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en
- i. de selectie en benoeming van personen die de cliëntenraad de onafhankelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 6, derde lid, zullen verlenen.

2. Indien een voorgenomen besluit alleen van belang is voor een bepaalde locatie, stelt PSW, in afwijking van het eerste lid, niet de centrale ouder/verwantenraad, maar de lokale cliëntenraad (indien van toepassing) en lokale ouder/verwantenraad in de gelegenheid instemming te geven.

NB1: f, g. en h. zijn alleen van toepassing bij langdurig verblijf, bij PSW de sector wonen.

1.5.2 Procedure bij niet opvolgen advies of instemming

In de artikelen 7, 8 en 9 van de Wmcz 2018 staat vermeld hoe gehandeld moet worden als een (gevraagd of ongevraagd) advies of instemming niet door de organisatie wordt opgevolgd of als een cliëntenraad, lokale ouder/verwantenraad of de centrale ouder/verwantenraad zich van advies of instemming onthoudt.

Kern van de procedure is dat er minstens eenmaal overleg tussen PSW en betreffende cliëntenraad, lokale ouder/verwantenraad of de centrale ouder/verwantenraad plaatsvindt en getracht wordt tot overeenstemming te komen. Als partijen uiteindelijk niet tot elkaar komen, kan in het uiterste geval de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden worden ingeschakeld.

1.5.3 Wie bespreekt wat en waar?

In de 'Handleiding medezeggenschapsregeling' staan als hulpmiddel naast de advies- en instemmingsplichtige onderwerpen nog andere mogelijke gespreksonderwerpen voor de

medezeggenschap vermeld. De omschrijving in 1.5.1 tot en met 1.5.4 geeft al richting wat waar besproken wordt. Andere criteria die hierbij kunnen helpen, zijn:

- De Wmcz 2018 legt de medezeggenschap dicht bij de leefwereld van de cliënten. Sluit daar met inspraak, cliëntenraden en lokale ouder/verwantenraden op aan: lokaal.
- Gaat het om individuele zaken? Bespreek die met de persoonlijk begeleider/teamleider.
- Gaat het om zaken die cliënten zelf kunnen bespreken en beslissen (waar nodig met ondersteuning van begeleiding)? Laat de cliënten deze onderwerpen bespreken.
- Gaat het om beleid (centraal) of de uitvoering van beleid (lokaal)?

1.5.4 Verdeling medezeggenschap tussen bewoners-/deelnemersoverleg/cliëntenraad en lokale ouder/verwantenraad

Cliënten of ouders/verwanten?

Eigen regie van cliënten is de basis van (mede)zeggenschap. Daar waar cliënten kunnen meepraten over zaken die direct van invloed zijn op hun dagelijkse leven, of deze anderszins kunnen aangeven, wordt hun mening gevraagd en gehoord. Niet alleen individueel, ook op groeps-, lokaal en centraal niveau. Eigen regie, wensen en meningen van cliënten dienen leidend te zijn in welke besluiten genomen worden over gemeenschappelijke aangelegenheden. Bij het nemen van deze besluiten dient door de cliënten zelf (waar nodig met ondersteuning van begeleiding) rekening te worden gehouden met begeleidingsafspraken uit de individuele ondersteuningsplannen.

Of cliënten van een locatie/zorgvorm in staat zijn de gemeenschappelijke belangen te behartigen is vaak een moeilijke inschatting. Als betrokkenen (cliënten, ouders/verwanten en medewerkers) hier verschillend over denken, vindt PSW het vanuit visie belangrijk hier samen het gesprek over te voeren. Met als uitgangspunt de eigen regie van cliënten. Of cliënten in staat zijn de gemeenschappelijke belangen te behartigen over onderwerpen die direct van invloed zijn op hun dagelijkse leven, kan per gespreksonderwerp verschillen en dient per onderwerp bepaald te worden.

Inspraak

Daar waar enkel sprake is van inspraak door cliënten (bijvoorbeeld door bewoners-of deelnemersoverleg) en er geen cliëntenraad is, dient de lokale ouder/verwantenraad de resultaten van die inspraak mee te nemen in haar overwegingen. Is er verschil van mening tussen cliënten en de lokale ouder/verwantenraad, dan worden de wederzijdse argumenten nogmaals afzonderlijk besproken. Blijft het meningsverschil bestaan en belemmert dit besluitvorming, dan wordt het onderwerp in een gezamenlijk overleg besproken onder leiding van de teamleider als procesbegeleider. Als er geen sprake is van formeel advies of formele instemming, is de mening van de cliënten uiteindelijk bovenliggend.

Advies en instemming op lokaal niveau

Daar waar een cliëntenraad en lokale ouder/verwantenraad van mening verschillen worden de wederzijdse argumenten nogmaals in een afzonderlijk overleg besproken. Blijft het meningsverschil bestaan en belemmert dit besluitvorming, dan wordt het onderwerp in een gezamenlijk overleg nogmaals besproken onder leiding van de teamleider als procesbegeleider.

Als er sprake is van advies- of instemmingsrecht en aan de orde is dat de ene raad wel instemt, maar de andere niet of als beide raden niet instemmen, dan kan PSW de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden vragen om het besluit te mogen nemen, ondanks dat geen instemming is verkregen door een van de raden of van beide raden.

Advies en instemming op centraal niveau

De centrale cliënten commissie van PSW heeft (vooralsnog) geen Wmcz rechten (afpraak centrale cliënten commissie en CCOVR d.d. 25 maart 2009, na een proefperiode). Dit betekent dat op organisatieniveau de centrale ouder/verwantenraad het advies- en instemmingsrecht heeft. De centrale cliënten commissie dient als klankbordgroep voor de centrale ouder/verwantenraad en de bestuurder.

Daar waar de centrale cliënten commissie een uitspraak doet over een onderwerp, dient de centrale ouder/verwantenraad deze uitspraak in zijn overwegingen mee te wegen. Indien de centrale ouder/verwantenraad anders besluit dan de uitspraak/mening van de centrale cliënten commissie, koppelt de centrale ouder/verwantenraad zijn besluit met opgaaf van redenen terug naar de centrale cliënten commissie.

1.6 Rol lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad en centrale ouder/verwantenraad bij voorbereiding besluiten

Als PSW een besluit voorbereidt over een van de onderstaande onderwerpen en dat specifiek betrekking heeft op de cliënten voor wie de lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad is ingesteld, spreken PSW en de betreffende lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad samen bij de start van de voorbereiding van het besluit af (dus in een vroeg stadium), welke rol de lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad daarbij zal hebben. De lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad moet instemmen met de afgesproken werkwijze.

De vijf onderwerpen zijn:

- a. Wijziging van de doelstelling of grondslag van de instelling: centrale ouder/verwantenraad.
- b. Fusie of duurzame samenwerking: centrale ouder/verwantenraad of (als het om een duurzame samenwerking gaat voor een enkele locatie): lokale ouder/verwantenraad en cliëntenraad (indien van toepassing).
- c. Overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan: centrale ouder/verwantenraad.
- d. Ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing: betreffende lokale ouder/verwantenraad wonen en (indien van toepassing) cliëntenraad wonen.
- e. Selectie en benoeming van teamleider: betreffende lokale ouder/verwantenraad wonen en (indien van toepassing) cliëntenraad wonen.

De items d. en e. zijn alleen adviesplichtig bij langdurig verblijf, bij PSW voor Wonen. PSW heeft afgesproken dat cliënten en ouders/verwanten in ieder geval ook bij de dagbesteding een rol hebben in de werving en selectie van teamleiders, maar zonder wettelijk adviesrecht.

1.7 Geen benadeling wegens lidmaatschap lokale ouder/verwantenraad, cliëntenraad of centrale ouder/verwantenraad

PSW waarborgt dat cliënten niet worden benadeeld wegens hun lidmaatschap van een cliëntenraad of dat van hun ouder/verwant in een lokale ouder/verwantenraad of de centrale ouder/verwantenraad. Leden van een cliëntenraad, lokale ouder/verwantenraad en de centrale ouder/verwantenraad moeten zich onafhankelijk kunnen opstellen en een kritische opstelling mag nooit leiden tot benadeling. Leeft dat gevoel wel, dan kan betreffend lid gebruik maken van de klachtenregeling van PSW.

1.8 Faciliteiten en kosten

Een lokale ouder/verwantenraad of cliëntenraad en de centrale cliënten commissie en centrale ouder/verwantenraad kunnen bij PSW, binnen redelijke grenzen, hun wensen aangeven op het gebied van facilitering en budgettering voor het uitoefenen van de medezeggenschap.

PSW dient die voorzieningen ter beschikking te stellen die nodig zijn om de werkzaamheden van de medezeggenschap uit te voeren (denk aan locatie, kopiëren, reiskosten etc.).

Ook de kosten van de uitvoering van de medezeggenschap komen voor rekening van PSW. Drie voorbeelden hiervan zijn: scholing, (professioneel) onafhankelijke ondersteuning en het inschakelen van een commissie van vertrouwenslieden. Voor alle kosten geldt dat zij alleen voor rekening van PSW komen als zij redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de medezeggenschap. Is hier verschil van mening over dan gaan PSW en de betreffende lokale ouder/verwantenraad of centrale ouder/verwantenraad daarover in gesprek. Grote uitgaven voor bijvoorbeeld scholing of onafhankelijke ondersteuning, vallen slechts dan ten laste van PSW, als PSW daarmee vooraf heeft toegestemd.

PSW beheert het budget voor de medezeggenschap. Uitgaven en onkostendeclaraties kunnen worden ingediend bij de teamleider. Reiskostendeclaraties kunnen worden ingediend via de website van PSW. Cliënten kunnen, indien nodig, ondersteuning bij hun begeleiding vragen om kosten te declareren.

Juridische kosten

Kosten voor het voorleggen van een geschil/verzoek aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden komen ten laste van PSW. Kosten van juridische bijstand voor het voorleggen van een geschil aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden komen, tenzij anders afgesproken, niet voor rekening van PSW. Kosten die een lokale ouder/verwantenraad of de centrale ouder/verwantenraad maakt voor het voeren van rechtsgedingen over de toepassing van deze wet alsmede kosten verbonden aan het indienen van verzoeken aan de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam komen slechts ten laste van PSW als PSW er vooraf van in kennis is gesteld.

Jaarlijks zorgt de betreffende locatie/zorgvorm van PSW voor een blijk van waardering voor de leden van de cliëntenraad en lokale ouder/verwantenraad. PSW zorgt voor een blijk van waardering voor de leden van de centrale cliënten commissie en centrale ouder/verwantenraad.

1.9 Commissie van vertrouwenslieden

Geschillen over de uitvoering van de medezeggenschapsregeling worden voorgelegd aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden. Individuele personen kunnen hier geen verzoeken indienen.

1.10 Recht van enquête

Alleen de centrale ouder/verwantenraad is bevoegd om een verzoek tot het houden van een enquête in te dienen bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam. Het recht van enquête maakt het mogelijk om met tussenkomst van de rechter een onderzoek in te stellen naar het gevoerde beleid en de gang van zaken binnen een rechtspersoon (in dit geval: PSW).

1.11 Inspraak

Inspraak is een nieuw artikel in de Wmcz 2018. Inspraak is wettelijk alleen van toepassing op cliënten die langdurig in een instelling verblijven, bij PSW de sector wonen. Het artikel inspraak zegt:

“PSW stelt cliënten van Wonen en hun ouders/verwanten in de gelegenheid inspraak uit te oefenen in aangelegenheden die direct van invloed zijn op het dagelijks leven van de cliënten. PSW informeert de cliënten en hun ouders/verwanten over wat hij heeft gedaan met de resultaten van de inspraak.”

De lokale ouder/verwantenraad en (indien van toepassing) cliëntenraad betrekken de resultaten van de inspraak bij hun werkzaamheden en informeren de cliënten en hun ouders/verwanten hoe zij dat hebben gedaan. Als er geen cliëntenraad is, doet de lokale ouder/verwantenraad dit. De lokale ouder/verwantenraad en cliëntenraad inventariseren regelmatig de wensen en meningen van de cliënten en hun ouders/verwanten en informeren hen over hun werkzaamheden en de resultaten daarvan. PSW helpt hen desgevraagd bij de uitvoering van deze werkzaamheden.

PSW heeft inspraak bij wonen structureel georganiseerd middels bewonersoverleg, informele bijeenkomsten van cliënten en/of ouders/verwanten en driehoekoverleg. PSW, cliënten en ouders/verwanten kunnen daarnaast, in onderling overleg, ook andere (werk)vormen van inspraak hanteren. De handreiking ‘Inspraak’ van Vilans kan hierbij helpen. Ook voor andere (werk)vormen van inspraak geldt dat lokale ouder/verwantenraden en cliëntenraden de resultaten ervan moeten betrekken bij hun werkzaamheden en informeren hoe zij dat gedaan hebben.

PSW hanteert bij de andere sectoren dan Wonen ook (werk)vormen van inspraak (zie betreffende hoofdstukken). Deze zijn niet wettelijk verplicht, maar bieden structuur om het gesprek aan te blijven gaan met cliënten en ouders/verwanten.

1.12 Toezicht op de naleving van de Wmcz 2018

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) is belast met het toezicht op de naleving van de Wmcz 2018.

1.13 Evaluatie

PSW en de centrale ouder/verwantenraad evalueren deze medezeggenschapsregeling een jaar en twee jaar na inwerkingtreding en daarna volgens verder af te spreken termijnen. In de

voorbereiding van de evaluatie wordt afgesproken hoe de lokale ouder/verwantenraden, cliëntenraden en centrale cliënten commissie bij de evaluatie worden betrokken.

1.14. Slotbepaling

Aangelegenheden die niet in deze medezeggenschapsregeling zijn vastgelegd, worden behandeld in de geest van deze regeling en, indien gewenst, aangepast in de medezeggenschapsregeling.

1.15 Vaststelling en wijziging van de medezeggenschapsregeling

Deze regeling kan door PSW worden gewijzigd of ingetrokken na instemming van de lokale ouder/verwantenraden en centrale ouder/verwantenraad, dan wel toestemming van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden of ondernemingskamer. De lokale ouder/verwantenraden, cliëntenraden en centrale ouder/verwantenraad kunnen voorstellen doen om deze medezeggenschapsregeling te wijzigen.

Deze medezeggenschapsregeling is, met instemming van de lokale ouder/verwantenraden en centrale ouder/verwantenraad, vastgesteld door PSW op 16 december 2021 en treedt in werking op 1 januari 2022.

Voorzitter CCOVR

Bestuurder PSW

Dhr. Thijs van Lier

Dhr. Stephan Bodde

Bij deze medezeggenschapsregeling hoort de bijlage: Handleiding medezeggenschapsregeling.

De actuele tekst van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (Wmcz) 2018 is via deze link: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0042294/2020-07-01> te vinden op de website wetten.overheid.nl.